

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XIII. & in hac vita mortali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A clarum istud inexistisse delirium, homines non unius esse ejusdemque inter se natura, sed alios esse *πρόμακτοι*, alios *ψυχοί*, *σαρκοί* alios seu *ζώοι*. atque ita ad vitam destinatos esse *πρόμακτοι*, ita ad interitum *σαρκοί*, ut quodcunque tandem amplectantur vitæ genus, quibuscunque tradant se vel virtutibus vel vitiis, necessario salutem illi, hi consequantur mortem; *ψυχοί* vero pro meritis alterutro donatum iri. Quæ commenta cum Scripturæ sacra decretis adversari probe intelligeret Adamantius, eaque jure exhorresceret, fumum fugiens, quod dici solet, in ignem incidit; absurdioraque sententiam amplexus est, quæ animarum statum *πρόμακτοι*, quamque supra exagitavimus. Animas itaque censuit longis annorum curriculis recte vel male traditas sibi à Deo provincias administrasse, ac juxta meritorum suorum mensuram varios variosque à Deo recepisse gratiæ modos; hincque omnem exitisse diversitatem, quæ homines, ut Apostoli more loquar, discernit, antequam boni quicquam vel mali egerint. Doctrinæ huius assertiones & argumenta extant libr. 1. *ἑξ ἀρχῶν*, cap. 7. & libr. 3. cap. 1. (Philocal. cap. 20.) Item libri ejusdem tertij cap. 3. & libr. 7. in Epist. ad Rom. & libr. 9. Quæ quoniam fusc iam supra exposuimus quæst. 6. iterum referre nihil attinet. Nonum modo secundi libri De principiis caput relegi velim, in quod dispersas alibi doctrinæ hujus particulas plena manu congeffit: nam postquam diversas illas naturas ab Hæreticis supra nominatis confectas, collectasque eorum rationes confutavit; tum dogma explicat suum, diversitatemque animarum ratione præditatum ex arbitrij libertate proficisci docet, ex qua diversitate eximia illa totius mundi consonantia diversis constans partibus exorta sit. Hinc injustitiæ nota absolvere Deum putat, in hæc alioquin illi, si non pro meritis unumquemque, sed pro libitu suo exornet; quæ confirmat deinde exemplo Jacobi & Esaü, aliaque in eam sententiam colligit.

C Adversum hæc asperere, pro eo ac debuit, sese commovit Iansenius Tom. 1. libr. 6. cap. 15. & ut divinæ gratiæ penitus contraria merito rejecit. Rejecit & multo ante S. Thomas libr. 2. contr. Gentil. cap. 44. Pamphilus tamen in Apologia pro Origene, in eadem fere causa est qua Origenes, si nos Rufini interpretamenta non fallant; nam ut Origenianam defendat animarum *πρόμακτοι*, reliquas de animæ origine opiniones absurditatis insimulans, & eam quoque carpit, quam nunc Ecclesia propugnat, quæque formati in utero corporibus animas recens creatas inferi decernit: id si sit, injustum fore Deum ait Pamphilus, qui nullius culpæ infontes animas vel cæcis vel debilibus corporibus infundat, vel apud barbaras Gentes vitam ducere jubeat. Vides labefactatum ac peremtum gratiæ cælestis auxilium.

D XIII. At non pro iis duntaxat, quæ recte vel male egerunt animæ, priusquam corporibus nostris illaberentur, diversa eas à Deo gratiæ dona consequi opinatus est Origenes, sed prout etiam sese in hac vita gesserint, novis gratiæ incrementis cumulari censuit; adeo ut quidquid nobis gratiæ largitur Deus, id libero nostræ voluntatis arbitrio acceptum referendum sit, per quod talibus donis digni effecti sumus, nihil autem soli & absoluto Dei consilio relinquatur; atque ita nobis, ut ita dicam, obnoxiam Dei gratiam efficit. Itaque liberi arbitrij vires quasi nullo egentibus gratiæ adminiculo ita deprædicat Hom. 10. in Levit. *Sive ergo spiritualis effectus unus cum Domino spiritus fiat: sive per resurrectionis gloriam in Angelorum orationem transeat, recte iam non erit homo: sed unusquisque i se sibi hoc præstat, ut vel excedat hominis appellationem, vel intra conditionem huius vocabuli censeatur: & Homil. 1. in Ezech. Tu vero, Homo, quare non vis arbitrio te tuo derelictum? Quare egre feri viti, laborare, comendare, & per bona opera te ipsam causam tuæ fieri salutis? An magis te delectabit dormientem, & in otio constitutum æterna prosperitate requiescere? Pater meus, inquit Dominus Iesus Christus, usque modo operatur, & ego operor: & tibi displicet operari, qui ad opera natus es? Non vis opus tuum fieri iustitiam, sapientiam, castitatem? Non vis opus tuum esse fortitudinem, aliaque virtutes? Manifesta quoque illa sunt libr. 1. *ἑξ ἀρχῶν*, cap. 5. Per hoc consequens est in nobis esse, atque in nostris motibus, ut vel beati & sancti simus, vel per desidiam ac negligentiam à beatitudine in malitiam & perditionem vergamus: atque itidem ista Homil. 35. in Luc. Da ergo operam ut libereris à principe ad quem te trahit adversarius. Da operam ut habeas sapientiam, iustitiam, fortitudinem, atque temperantiam: & tunc complebitur: Ecce homo, opera eius ante faciem suam: & hoc quoque libr. 7. in Epist. ad Rom. Vt boni enim aut mali simus, nostræ voluntatis est: malus autem ad cuiusmodi verbera, & bonus ad cuiusmodi gloriam destinetur, voluntatis est Dei. Plenis vero buccis eadem illa deblaterat, cap. 1. libr. 3. *ἑξ ἀρχῶν*, quo capite libertatem arbitrij asserendam & propugnandam suscepit: ibi quippe tentationibus obsequi, vel obfistere, in nostra positum esse potestate dicit, nec necessarium ad id gratiæ subsidium agnoscit; sed quadam tantum eruditione, quæ salubria nobis exempla & sanctioris doctrinæ præcepta pro tempore suggerat.*

F XIV. Quod si gratiæ nos egere auxilium agnoscat aliquando, gratiam solum voluntatis nostræ pedissequam, ad ejusque nutum compositam, & pro meritis à Deo in homines ero-